

## Remissvar

Finansdepartementet

Vårt diarienummer:  
2025-04303

Ert diarienummer:  
Fi2025/01913

Datum:  
2026-01-23

## Vinnovas remissvar avseende förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av en utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten samt andra övergripande regler för unionens program och verksamheter, COM (2025) 545

### Sammanfattning

Vinnova har ett helhetsperspektiv på innovationsfrågor i långtidsbudgeten. Vinnova instämmer i EU-kommissionens analys att antalet frågor som är avgörande att adressera på EU-nivå är fler än någonsin tidigare, särskilt vad gäller resiliens, klimatomställning, försvar och europeisk konkurrenskraft. Vinnova ser positivt på fokuset på innovation, konkurrenskraft och resiliens som helhet i långtidsbudgeten. Ett fokus som kom redan med konkurrenskraftskompassen och anger en viktig riktning för Europa.

Vinnova anser att kommissionens förslag till fokus på resultat och inte kostnader vid utbetalningar i långtidsbudgeten är positivt. Här bör dock regeringen bevaka att den prestationsbaserade modellen bör främja innovation och långsiktiga investeringar, utan att överföra oproportionerlig risk till enskilda aktörer. Majoriteten av all forskning och innovation misslyckas, det är så vi driver utveckling framåt. Så resultat måste ses i en bredare kontext där även misslyckanden bidrar till lärande, ekosystemets utveckling och utveckling av innovationer.

### Vinnovas ställningstaganden

Vi instämmer i regeringen egen slutsats som formulerats i faktapromemorian. Där välkomnas en ny genomförandemodell som bygger på prestationsbaserad budgetering och som syftar till förenkling för såväl medlemsstaterna som stödmottagare. Där konstateras också att prestationsbaserad budgetering kan leda till ett ökat fokus på resultat och måluppfyllelse, men att det krävs politik utformad med relevanta mål och ändamålsenliga åtgärder. Speciellt utifrån ett forsknings- och innovationsperspektiv är detta viktigt ur såväl risk som långsiktighetshänseende.

Vinnova instämmer i de preliminära svenska ståndpunkter som regeringen formulerat i fakta-promemorian. Korta reflektioner och kommentarer lämnas för respektive avsnitt i förslaget nedan.

### Avsnitt 1. "Allmänna bestämmelser"

Kapitlet utgör definitioner och övergripande mål med uppföljningen av budgeten. Vinnova har inget att kommentera i kapitlet.

Vinnova  
Sveriges innovationsmyndighet

Besöksadress:  
Mäster Samuelstgatan 56,  
101 58 Stockholm  
Telefon: 08 473 30 00  
www.vinnova.se

Fakturaadress:  
Vinnova, FE 34, 838 73 Frösön  
Levaransadress:  
Klara Norra Kyrkogata 14, 101 58 Stockholm  
Organisationsnummer: 202100-521

## Avsnitt 2. "Horisontella principer"

Vinnova välkomnar förslagets fokus på de horisontella frågorna Climate and biodiversity, 'Do no significant harm' to environmental objectives, Social policies och Gender equality. Dessa kommer vara fortsatt viktiga och hur budgeten bidrar till frågorna är värdefullt att följa upp.

## Avsnitt 3. "Uppföljning av budgetutgifter och resultat, övervakning, rapportering, utvärdering och transparens"

Vinnova är positiv till de föreslagna bilagorna med initiala indikatorer som ska rapporteras under budgetperioden. Även den föreslagna flexibiliteten för att kunna lägga till eller ändra indikatorer under budgetperioden är lämplig. Två viktiga frågor behöver dock bevakas under den fortsatta utvecklingen. Dels, hur indikatorerna används, driver vi systemet på ett sätt där bidragsmottagaren optimerar mot indikatorerna eller mäter indikatorerna på ett neutralt sätt resultatet av bidraget? Dessutom bör flexibilitet användas sparsamt, det är viktigt att bidragssystemen har en förutsägbarhet och långsiktighet. Flexibilitet bör användas sparsamt och ansvarsfullt så att det inte sker stora och/eller frekventa ändringar i vad som ska följas upp.

Det bör även bevakas noggrant hur den föreslagna single-gateway för insamlande och hanterande av data och indikatorer kommer utvecklas. Alltför ofta slutar utvecklingen av dessa 'allt på ett ställe' med ett gemensamt gränssnitt i oändligt komplexa och svårhanterliga system. Vinnova föreslår att sverige under förhandlingen kan driva på för mer distribuerade lösningar med datadelning, gränssnitt m.m. (se även avsnitt 4 & 5 nedan)

## Avsnitt 4. "Genomförande"

Vinnova vill särskilt lyfta utmaningarna i uppföljningen av insatser där bidragen sker i flera led. Vi ser en ökning av strukturer såsom PPP-samarbeten mellan EU-kommissionen och medlemsstaterna, kaskadfinansiering och innovationsupphandling (Pre-commercial procurement - PCP). Dessa strukturer innebär att bidragen passerar flera steg innan de når en slutgiltig utförare. Det blir då viktigt att hitta rimliga lösningar för hur uppföljnings- och återrapporteringskraven på ett transparent och tydligt sätt kommuniceras och hanteras gentemot den slutgiltiga mottagaren av bidraget.

Minimikrav för spårbarhet i flerledsflöden krävs, som gör att indikatorer följer med hela vägen. Det ska inte lösas genom att samla allt på ett ställe, utan genom att säkerställa spårbarhet med hjälp av en single-gateway målbild som byggs på principer som API-först och once-only princip.

## Avsnitt 5. "Kommunikation, dataskydd och slutbestämmelser"

Vinnova anser att förslaget har rimliga krav på bidragsmottagare kring skyldigheterna att synliggöra resultat av mottagna bidrag. Grundtanken är rätt, det är viktigt att synliggöra vilka resultat EU-budgeten genererar, men EU:s verksamheten får mycket kritik. Utmaningen är att forma kommunikationen utifrån målgrupp. Transparens och lätt tillgänglig information är lovvärt. Samtidigt behöver portaltanken och en single gateway kompletteras med bra sökfunktioner och stöd kring hur såväl urval och sällning som målgruppsanpassning ska ske. Detta behöver också kombineras med förslaget om att säkerställa spårbarhet med hjälp av en single-gateway målbild som byggs på principer som API-först och once-only princip som beskrivits i avsnitt 4

Hur man ska nå ut med budskapet och informationen kräver olika lösningar beroende på om mottagaren är andra vana bidragsmottagare, medborgaren brett eller statsförvaltningar, osv. Att samla allt på ett ställe skapar en ohanterlig mängd information att hantera och vi efterlyser mer innovativa och målanpassade kommunikationsinsatser kring hur EU-budgeten presenteras.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Programledaren Johan Lindberg Franzell har varit föredragande.

Darja Isaksson